

Nr.33

PIEKTDIENA
2005.gada 25.februāris
CENA VIENS PALDIES

“PASACIŅA” GADSKĀRTĀS ❀❀❀❀❀

*Metens brauca pār Daugavu,
Cūkas auss kultītē;
Brauc, Meteni, mūsmājās,
Mūsu bērni gaidītāji.*

❀❀Februāris – pēdējais ziemas un puteņu mēnesis tūlīt būs aizvadīts. Priecāties un vēl izbaudīt promejošās ziemas priekus mums palīdzēja Metenis – svinama diena starp Ziemassvētkiem un Lielo dienu. Latvieši Meteni svinējuši arvien otrdienā. Arī mēs izgājām sniegotā 22.februāra rītā, lai nosvinētu šo zīmīgo dienu. Meteņa dienas iezažu pamatā ir rūpes par nākamā gada ražu, auglību un labklājību. Šajā dienā cilvēki pēdējo reizi maskojas - iet ķekātās jeb budēļos.

Mūsu Budēļu vecis bij' tērpies kažokā ar zvaniņiem un aicināja priecāties par saulaino ziemas dienu, pasportot, ievērojot Meteņa dienas ticējumus. Visi kopā likām “padejot saimniecei” un “diet kazlēniņiem”. Tradīciju zinātāji uzskata, ka dancošana un savstarpēja lielīšanās ir auglības veicināšanas norise.

Spēkošanās pa divi, t.i., “muciņu skalošana” un virves vilkšana komandās patika gan lielajiem bērniem, gan arī mazajiem. Uzvarētājus šajās cīņās noteikt neizdevās, jo visi kā viens bija sakrituši sniegā.

Meteņa vakarā jāveļot sniega kamolus, lai kāpostiem augtu lielas galviņas, bet bērni paskaidroja, ka šodien tas neizdosies, jo nav īstais “bumbu veļamais sniegš”.

Lielie prieki sākās, kad bija sniegā jāatstāj savas pēdas, t.i., gājām “kurmjus mīdīt”, lai šie zemes racēji vasarā savus rakumus veic kādā citā vietā. Lielie bērni šo darbu darīja lecot maisos.

Pats galvenais darbs Meteņos ir vizināšanās ar ragaviņām, lai augtu gari līni. To tad arī darīja visi – ar ragavām, ar vanniņām, ar “ābolīšiem”. Lielākie brauca no kalniņa, bet mazos vizināja Sarma, Gunita un Linda. Kad apņika vizināties ar ragavām, tad lustīgi varēja pavelties no kalna tāpat.

Šis gads noteikti būs bagāts un ražens, jo darbīgi, priecīgi, veikli un sportiski ir visi Pasacēni. Bet, par kāpostu galviņu lielumu garantijas gan šogad nedodam.

✍ Anita

“PASACIŅAS” INTERVIJAS ☹☹☹☹☹☹

✓ 18.februārī, koncertu sniegt Ziemeļvidzemes lielajiem zemniekiem Naukšēnos, tika uzaicināti “Pasaciņas” dziedošie bērni. Sarmai viņi stāstīja tā:

Andis – Mums bija jādzied. Mūs klausījās jauni cilvēki. Mamma man iedeva svētku drēbes. Pārbraucu ap desmitiem, tad tētis bija pakaļ. Man patika uzstāties, dziedāt. Es lieliski jutos.

Staņislavs – Mēs ilgi braucām līdz Naukšēniem. Vakārā tētis man atbrauca pretī.

Anna – Mēs braucām uz balli. Tur bija daudz cilvēku, un viņi skatījās kā mēs dziedam. Viņi applaudēja. Mūs cienāja ar karbonādēm un sulu. Cienāja arī ar cepumiem. Es braucu ar savu mammu.

Mairis – Braucām uz Naukšēniem. Braucām dziedāt. Mana mamma brauca līdz. Paēdām, padziedājām un atkal bišķiņ paēdām. Cilvēkiem patika mūsu koncerts, viņi applaudēja.

Paula – Zinta mūs aizveda un Naukšēniem. Mums bija svētki. Sākumā daudzījāmies, tad nomierinājāmies un sākām dziedāt. Sākumā par veco vārnu Lavīzi, par zirdziņu. Skatītājiem patika mūsu uzstāšanās. Kad dziedājām, man kutēja vēders.

Tīna – Mūs aizveda viens onkulis, bet atveda atpakaļ cits. Braucām dziedāt par čuk – čuk bānīti, par veco vārnu Lavīzi, ka Oma un Opis brauc uz Āfriku. Mums skaļi applaudēja. Mūs pacienāja ar saldumiem, deva šķiņķi.

Jānis – Mūs aizveda, lai mēs koncertā dziedātu visādas dziesmas. Es biju smuki saģērbies svētku drēbēs. Mums deva ēst. Tur bija daudz cilvēku, jo bija balle. Naktī biju mājās. Man pretī atbrauca tētis ar riteni.

Santa – Mēs tajā ballē dziedājām. Tur bija skatītāji. Viņiem patika. Viena tante teica, ka vēl paklausītos mūs. Mūs pacienāja ar konfektēm.

Kitija – Naukšēnos bija liela zāle. Mēs braucām dziedāt skatītājiem. Fredis (no Labvēlīgā Tipa) arī dziedāja. Skatītāji bišķi pasmējās, kad dziedājām par āzīti – bucīti. Pēc dziedāšanas gājām pie sava galdiņa. Ēdām salātus un karbonādi.

Mikēlis – Mēs ēdām, dzērām un dziedājām lieliem cilvēkiem. Man patika dziedāt.

Uzmini nu! Kas tas ir?

Dāvis – Tas ir mazs, mazs un dzīvo zālē. Tas ir slapjš.

/gliemezis/

Marta – Tie ir veseli trīs. Tie dzīvo manā kūtī. Viens zog sunim kaulus, un abi pārējie arī ir baigie palaidņi.

/mani kaķi/

Vasilijs – Tie dzīvo kūtī. Viens ir melns un otrs – brūns. Viņi abi grib kauties, bet mana mamma neļauj.

/gaiļi/

Marta – Tas ir liels dzīvnieks melnā krāsā. Tas dzīvo kūtī un draudzējas ar tādu pašu dzīvnieku brūnā krāsā. Kas tie abi ir?

/gotiņas Mekija un Mellupīte/

Antra – Kas tas ir, kas ir paliels, brūns ar gariem nagiem un peld?

/bebrs/

Anna – Kas tas ir? Tas naktī ir pie debesīm baltā krāsā.

/mēness/

"PASACIŅA" INFORMĒ

Cienījamie, vecāki! Lūdzu, pārdomājiet, vai jums jūnija mēnesī būs nepieciešami bērnudārza pakalpojumi. Ja būs nepieciešami, tad:

X līdz 15.maijam jānokārto visi parādi un tekošie maksājumi: ēdināšanas, pulciņu, produktu, mācību līdzekļu maksas;

X līdz 20.maijam jāuzraksta iestādes vadītājam adresēts iesniegums par bērnudārza pakalpojumu nepieciešamību, norādot, ka visas maksājumu saistības ir nokārtotas.

Ja bērnudārza pakalpojumi būs nepieciešami vismaz 15 bērniem, tad no 1.jūnija sāks darboties dežūrgrupa ar darba laiku 8.00-17.00

X maksa par jūnija mēnesi (20 dienas X Ls 0.55 = Ls 11.00) jāsamaksā līdz 31.maijam;

X pārrēķins par kavējumiem tiks veikts, ja bērns nav apmeklējis dārziņu slimības dēļ, t.i., uzrādot ārsta zīmi ar diagnozi.

Ja jūnijā bērnu skaits nesaruks un pieprasījums pēc dārziņa pakalpojumiem būs, tad dežūrgrupa darbosies arī jūlijā.

 Ineta

Tracis bērnudārzā

Kāpēc bērns negrib iet uz dārziņu, un ko darīt, lai situācija mainītos?

Konsultē psihoterapeite Žanete Sebere.

Trīs un četrus gadus vecam ķiparam jau droši var stāstīt, kas viņu "dārziņā" sagaida. Ka tur viņš nedarbosies viens, bet kopā ar citiem bērniem, ka dārziņā varēs spēlēties, zīmēt, dejot, vingrot, iet pusdienās, bet pēc tam – gulēt diendusu. Un pēc launadziņa tikai nedaudz jāpagaida un pēcpusdienā (vai vakarā – atkarībā no situācijas) atnāks pakal mamma. Vai tētis – kurš pagūs. Ja iespējams, jau laikus var apmeklēt grupiņu, paskatīties, kas tajā notiek, un paspēlēties kopā ar bērniem. Kad tas izdarīts, liekas, nu visam vajadzētu notikt kā pa dīdziņu: bērns priecīgs dodas uz dārziņu, darbojas tur kā uzvilks pulkstenītis, un vakarā viņu gandrīz nevar dabūt mājās. Izrādās, reizēm ir citādi. Reizēm ir pavisam citādi...

Iemesli, kādēļ bērns negrib iet uz dārziņu

◆ **Kad problēma nav dārziņā** un protests pret to ir tikai aisberga redzamā daļa. Tā ir situācija, kad līdz šai iešanai dārziņā starp bērnu un vecākiem veidojies ne visai veselīgu attiecību modelis un ļoti bieži tikušas izcīnītas dažādas cīņas. Tad bērns cīnās ne tik daudz pret dārziņu, bet pret visu, ko vien vecāki piedāvā. Tā ir daļa no viņa un vecāku attiecībām, un protests pret dārziņu šajā cīņā tiek izmantots kā viens no ieroču veidiem. Četru līdz sešu gadu vecumā šādas cīņas pieder pie normas, bet var gadīties, ka bērns ir pārāk dusmīgs, nepakļāvīgs un nepieņem neko, ko vecāki dod. Iespējams, vecāki viņa dzīvē nosaka pilnīgi visu, tajā ir pārāk daudz ierobežojumu, tāpēc bērns vienkārši aktīvi protestē.

TAD jāsaprot, ko šīs cīņas nozīmē, un jācenšas saprast, kāpēc nemākam par tām izrunāties. Dodot vairāk brīvības mazās lietās, bērns akceptēs arī lielās.

◆ **Kad pirmā dārziņā ierašanās pieredze bijusi negatīva.** Tā ir situācija, kad bērns kādu laiciņu dārziņā jau gājis un apstākļi neveidojušies viņam labvēlīgi. Piemēram, jūsu meitas grupiņā bijis izteikts zēnu kolektīvs ar tādām pašām zēniem domātām mantiņām meitenei solīto leļļu vietā, bērni likušies pārāk agresīvi, skaļi un kliedzoši. Negatīva pieredze var izveidoties arī tad, ja bērns grupiņā iegājis vēlāk nekā citi bērni. Arī ja vecāki nav palīdzējuši iejusties.

TAD šī situācija ir jāizrunā, un vecākiem jābūt gataviem tajā kaut ko mainīt. Nav jābaidās no

atgriešanās pie nepatīkamām tēmām. Tieši otrādi: tās var un vajag izrunāt.

◆ **Šķiršanās no vecākiem.** Šķiršanās ir brīdis, par ko neviens bērns nebūs sajūsmā (īpaši, ja līdz tam atradies diendienā ar mammu) un ar ko vecākiem vienkārši ir jārēķinās. Brīdī, kad tiek atstāts, bērns izjūt lielu trauksmi, sevišķi, ja līdzīga pieredze jau piedzīvota. Bailes pazaudēt vecākus ir vienas no galvenajiem bērna trauksmes iemesliem.

TAD jārunā par to, kā bērns jūtas, un jāstāsta, ka viņu saprotam. Ka šī šķiršanās ir jāpārdzīvo un ka tā nav nekas briesmīgs. Ja vecāki paši tam tic, arī bērns to pieņem.

◆ **Kad vecāki paši nav droši.** Ja vecāki šaubās: laist savu dēlu vai meitu dārziņā vai ne. Ja viņiem pašiem ir negatīva pieredze un, sūtot bērnu dārziņā, viņi tādēļ jūtas vainīgi (sajūta, ka tā nodarīs pāri), bērns to jūt un protestē. Tas var notikt arī, ja vecāki paši vēl tikai mācās piemēroties jaunajai situācijai un kārtībai.

TAD vecākiem vispirms jātiek galā ar sevi! Jāpārdomā, ko paši pārdzīvo šajā situācijā, un jāparedz, ka bērns šo vecāku līdziedoto “mantojumu” – šaubas un nedrošību – jūt bez vārdiem.

Ko ieliec bērnam līdzī “groziņā”?

Ir svarīgi, ko mēs kā vecāki savam bērnam uz dārziņu nododam līdzī.

Vai tā ir –

- 1) ticība, ka viss būs kārtībā, ka viņš tiks ar sevi galā, vai
- 2) bailes un iekšēja nedrošība.

Ja vecāki domās it kā saka savam bērnam: *es zinu, ka tu spēj tikt galā ar daudzām lietām*, tad bērns ar šo sajūtu arī dodas uz dārziņu un cenšas to īstenot. Ir svarīgi, cik daudz māmiņa vai tētis uzticas dārziņam un tam, ko stāsta audzinātāja. Ja vecāki vērtē un kritizē audzinātājas un šis vērtējums nav viņām par labu, bieži tas izrādās īstais iemesls, kādēļ vecākiem dārziņš nepatīk un kādēļ viņi izjūt tādu nemieru. **Aizejot uz darbu, vecākiem vispirms ir svarīgi sajūst, ka – viss būs kārtībā.**

Būtiski arī, kādas bijušas attiecības līdz bērnudārzam: vai bērns saņēmis pirmajos dzīves gados tik nepieciešamo drošības sajūtu, jūtas drošs, novērtēts un nozīmīgs, vai arī izjūt trauksmi un nedrošību. Tas viss parādās arī attiecībās ar audzinātāju un vienaudžiem.

Bet, ja bērns ir kopumā apmierināts, aktīvi darbojas grupiņā, vakarā negrib doties mājās, tad jādomā, ka raudāšana šķiroties nav saistīta ar nepatiku pret dārziņu, bet tas ir protests pret pašu šķiršanās brīdi un pret dienaskārtību, kurai nav radis pakļauties.

◆ Būtiski, lai bērna dienaskārtība, piemēram, piecas “dārziņā ejamās” dienas un divas brīvdienas, ir kā rāmis, ko nosaka vecāki.

Parasti jau tā nav, ka bērniem dārziņā viss tikai patīk vai nepatīk. Lai gan varbūt viņi to negrib atzīt, mazajiem patīk daudz ko piedzīvot, bet (paralēli) nepatīk kaut kas konkrēts, piemēram, ka agri jāceļas vai jāšķiras no vecākiem. Bet, ir svarīgi šo nepatiku akceptēt un tajā dalīties. Bērnam jāļauj izteikt, kas viņam nepatīk, jāļauj jo aktīvi padusmoties, bet tas nenozīmē, ka vecāki savu kārtību mainīs. Paužot savu neapmierinātību, bērnam jāapzinās: vecāki jutīs līdzi, bet šo kārtību negrozīs – tāda tā arī paliks. Problēmas rodas, ja bērns sajūt, ka var šo stingro rāmi grozīt. Piemēram, kad ļoti, ļoti kliegs, ar to panāks ka viņu atstās mājās. Protams, kādreiz to var atļaut, vien – ievērojiet skaidrus noteikumus (ne tāpēc, ka līdz aizsmakumam auroji, bet tādēļ, ka mammai šodien ir brīvdiena). Ja bērns jūt, ka viņš spēj šo rāmi kustināt un šķobīt, dziļi sevī viņš jūtas nedroši. Bet viņam jājūt, ka vecāki ir droši un stabili.

ATCERIES!

Arī vecākiem pašiem ir savas vajadzības, tāpēc jāmācās sabalansēt to, kas nepieciešams bērniem, un to, kas vajadzīgs vecākiem.

7 padomi jeb –

tu to vari

1. Nākot mājās, pārrunāt, kas par “Koncertu notika no rīta, vai rīt atkal notiks un – ko darīt, lai tāds neatkārtotos. Izrādīt savu interesi par bērna uztraukumiem.
2. Vakarā pārrunāt, kas gaidāms rītdien, lai bērns saprot, ka dienas režīms būs tāds pats.
3. Sarunā ar bērnu par šo tēmu izturēties pārliecināti un mierīgi.
4. Pārrunāt, ko darīt dārziņā, ja uznāk Lielās Skumjas (piemēram, ņemt līdzī mīļāko rotaļlietu, mamma, tēta un brālīša bildītes speciālā albūmiņā).
5. No rīta pamainīt kaut ko ikdienas kārtībā, piemēram, ģērbjoties uzlikt mīļāko multfilmu, dziesmiņu vai pirmo tam ņipri pavigrot.
6. Atvadīšanās rituālu “izspēlēt” jau mājās, ne vienmēr uzprasoties uz īpašu “atvadu buču” pie grupiņas durvīm un tā nepadārīt šķiršanās brīdi vēl smagāku.
7. Paturēt prātā, ka šī situācija būtībā nav nekas īpašs un ka ar tādu saskaras daudzi vecāki. Tā ir kā bērnu un vecāku attiecību spogulis. Tev ir dota iespēja tajā skatīties un ieraudzīt ne tikai nomācošo, bet arī labo, jo dzīvē viss pastāv līdzsvarā.

<p>“PASACIŅAS” VALODIŅA</p>	<p>SVEICAM ! * * * * *</p>																
<p style="text-align: center;">☺☺☺</p> <p>Anna stāsta: “Zini, Paula ir pa īstam slima, bet Miķelis tikai kompānijas pēc dzīvo mājās.”</p> <p style="text-align: center;">☺☺☺</p> <p>Jānis, iznākot no higiēnas telpas, aizmirsis aizvērt durvis. Mairis komentē: “Audzinātāja, Jānim taču ir galīgā aizmistība.”</p> <p style="text-align: center;">☺☺☺</p> <p>Staņislavs ar lielu troksni jauc no klučiem celto māju. Uz audzinātājas jautājumu: “Kāpēc tāda steiga?” viņš atbild: “Mēs remontēsim ģimeni!”</p> <p style="text-align: center;">☺☺☺</p> <p>4.grupiņā Daiga ar gludekli kausē sadrupinātus vaska krītiņus, ko bērni dažādās krāsās un rakstos sabēruši uz papīra. Līga piemetina: “Ar to gludekli var <i>gludeklēt</i> arī drēbes!”</p> <p style="text-align: center;">☺☺☺</p> <p>Mazie no trešās grupas pārrunā par dažādu ķermeņa daļu nepieciešamību cilvēkam. Linda jautā: “Kāpēc ir vajadzīgs deguns?” Evelīna atbild: “Lai punkotos!”</p> <p style="text-align: center;">☺☺☺</p>	<p> DZIMŠANAS DIENĀ</p> <p>Es esmu cēlies no mīlestības, no zilu zirņu ziedu nakts, no visa ziedēšanas. /A.Eglītis/</p> <table border="0"> <tr> <td>Gunita Gintere</td> <td>13.02.</td> </tr> <tr> <td>Zinta Zvacka</td> <td>18.02.</td> </tr> <tr> <td>Evelīna Eglīte</td> <td>19.02.</td> </tr> <tr> <td>Andis Mareks Zirnis</td> <td>27.02.</td> </tr> </table> <p style="text-align: center;">* VĀRDA DIENĀ</p> <p>Es esmu sila bite, Man veras katris zieds. Ikkatra mazā puķe Man medus rasu sniedz. /K.Skalbe/</p> <table border="0"> <tr> <td>Ričards</td> <td>07.02.</td> </tr> <tr> <td>Simona</td> <td>09.02.</td> </tr> <tr> <td>Paula</td> <td>10.02.</td> </tr> <tr> <td>Līva</td> <td>27.02.</td> </tr> </table>	Gunita Gintere	13.02.	Zinta Zvacka	18.02.	Evelīna Eglīte	19.02.	Andis Mareks Zirnis	27.02.	Ričards	07.02.	Simona	09.02.	Paula	10.02.	Līva	27.02.
Gunita Gintere	13.02.																
Zinta Zvacka	18.02.																
Evelīna Eglīte	19.02.																
Andis Mareks Zirnis	27.02.																
Ričards	07.02.																
Simona	09.02.																
Paula	10.02.																
Līva	27.02.																
<p>“PASACIŅAS” PALDIĒS</p>	<p>“PASACIŅAS” DARBIŅI MARTĀ</p>																
<p> PALDIĒS Kauguru pamatskolas septītās klases zēniem un skolotājam Albertam par pašu rokām gatavotajām koka rotaļlietām mazajiem “Pasaciņas” audzēkņiem.</p> <p> Fiziskās attīstības skolotāja Anita PALDIĒS saka visiem vecākiem par pārdomāto apģērbu bērniem sportošanai ārā.</p> <hr/> <p>“PASACIŅA” INFORMĒ</p> <p>✓ Atrodies uz ielas vai ceļa diennakts tumšajā laikā, atstarotāji nepieciešami kā bērniem, tā pieaugušajiem. Gaismu atstarojošus kulonus, piespraudes, uzlīmes var iegādāties Mūrmuižas pasta nodaļā, degvielas uzpildes stacijās, lielveikalos, grāmatveikalu kancelejas preču nodaļās Valmierā. Bērniem atstarotājiem noteikti vajadzētu būt gan apģērba priekšpusē, gan aizmugurē, gan sānos.</p>	<p>✗ Nedēļas tēmas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Ūdens raksti</i> • <i>Pavasara zvani zvana</i> • <i>Es gaidu Lielo dienu</i> • <i>Visi putni kāzas dzēra</i> <p>✗ Vecāku padomes sēde 03.03.plkst. 16.30</p> <p>✗ “Ceļojums” – leļļu teātra TIMS izrāde 21.03.plkst. 15.30, ieejas maksa Ls 0.50</p> <p>✗ “Es gaidu Lielo dienu” – karam šūpoles, ripinām olas, dziedam un ejam rotaļās kopā ar Kauguru pamatskolas folkloras kopu. 23.03.plkst. 10.00</p>																
<p>✍ Redaktore - Ineta ✍ Korespondente -</p>	<p>Sarma ✂ Datorsalikums - Anita</p>																